

VIRKSOMHETSPLAN

2021/2025

EIKEBERGET BARNEHAGE

Innhold

1. INNLEDING.....	3
2. EIKEBERGET BARNEHAGE – VISJON.....	3
2.1 Mål for barnehagevirksomheten.....	3
2.2 Samfunnsmandatet	3
2.3 Inkluderingsprosjektet 2020 – 2022:.....	3
2.3.1 Hva er inkludering?.....	4
2.4 Ny lov om barnehagemiljøet:.....	5
2.5 Våre tre verdier – Trygghet, Omsorg, Glede: TOG	5
2.5.1 Trygghet.....	6
2.5.2 Omsorg	6
2.5.3 Glede	6
3. SATSNINGSOMRÅDET VÅRT: MUSIKK	7
3.1 Mål med musikken	7
3.2 Hvordan vi bruker musikken	7
3.3 «KOR GØY».....	7
4. EIKEBERGET BARNEHAGE SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET	8
4.1: Vårt pedagogiske virke	8
4.2 De ansatte i Eikeberget barnehage	8
4.3 Voksen leders kultur.....	8
4.4 Aktuelle teorier.....	9
4.4.1 Maslow	10
4.4.2 Dewey.....	10
4.4.3 Piaget.....	11
4.4.4 Vygotsky	11
4.4.5 Bronfenbrenner	11
4.4.6 Bowlby.....	12
4.4.7 Merleau-Ponty.....	13
4.5 Omsorg	13
4.6 Læring	13
4.7 Danning	13

4.8 Lek, humor og glede	14
4.9 Den digitale hverdag.....	14
4.9.1 IST Direkte – vår hoved-digitale kommunikasjonskilde	14
5. PROGRESJONSPLAN.....	15
6. BARNES MEDVIRKNING	15
7. FORELDRESAMARBEID.....	15
8. Å BEGYNNE I BARNEHAGEN OG ANDRE OVERGANGER.....	15
8.1 Tilvenning av nye barn i barnehagen	15
8.2 Overganger innad i barnehagen.....	16
8.3 Overgang barnehage-skole.....	16
9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	17
9.1 Kommunikasjon, språk og tekst	17
9.2 Kropp, bevegelse, mat og helse	18
9.3 Kunst, kultur og kreativitet.....	18
9.4 Natur, miljø og teknologi.....	18
9.5 Antall, rom og form	18
9.6 Etikk, religion og filosofi	19
9.7 Nærmiljø og samfunn.....	19
10. PLANLEGGING OG VURDERING	20
10.1 Planlegging	20
10.2 Vurdering og dokumentasjon.....	20
11. SAMARBEIDSPARTNERE	21
12. PÅ NETTSIDEN VÅR KAN MAN FINNE	21
13. LOVVERK OG NETTRESSURSER:	21

1. INNLEDING

Hva er en virksomhetsplan?

En virksomhetsplan er et overordnet pedagogisk dokument. Barnehagen er regulert av Lov om barnehager, Rammeplan for barnehager, FN Barnekonvensjon og kommunale føringer som Sola kommunes Barnehagebruksplan, Økonomiplan, Kompetanseplan og Den Gode Sola barnehagen (Kvalitetsplan for barnehager i Sola).

Virksomhetsplanen vår inneholder en oversikt over mål for vårt pedagogiske arbeid samt kompetanseplan, kvalitetsplan, økonomiplan, progresjonsplan, informasjonskriv og oversikt over kommende barnehageår (Årskalender). Planen utformes for 4 år om gangen, men revideres hvert år.

2. EIKEBERGET BARNEHAGE – VISJON

«LÆRING, LEK OG LATTER GIR EVIGE SKATTER»

Vi ønsker at hvert enkelt barn skal lære utfra sine egne forutsetninger og egenskaper, og legger derfor til rette for lek som er barnas foretrukne aktivitet. Lek er lystbetont og naturlig for barnet. Lek og latter skaper motivasjon til videre utforskning og læring. Barn i førskolealderen er i en viktig fase av livet hvor grunnleggende ferdigheter, vaner og erfaringer dannes. Vi har det enkelte barn i sentrum og gir det et godt grunnlag for livet i den tiden de er i Eikeberget barnehage.

2.1 Mål for barnehagevirksomheten

Barnehagen er en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og barnehagen bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv. Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet hvor barn og foreldre har rett til medvirkning i prosesser. Arbeidet i barnehagen skal være tilrettelagt og i tråd med føringer i Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager. Barnehagen skal ha barnehagebasert kompetanseutvikling som grunnlag for å være en lærende organisasjon. Mer om vårt pedagogiske virke i punkt 4.

2.2 Samfunnsmandatet

I Eikeberget barnehage skal alle handlinger som berører barnet, ha barnets beste i sentrum. Vi er opptatt av å se barnet som enkeltindivid og respektere den livsverden barnet befinner seg i. I samarbeid med foreldre/ foresatte vil vi gi støtte og utfordringer tilpasset det enkelte barnet. Vi ønsker at barna skal kunne utvikle et positivt forhold til seg selv og egne evner i samspill med andre barn og voksne i et inkluderende miljø. Ser mer s. 7-8 . R.pl. 2017. Barnehagen har et særlig ansvar for å tidlig sørge for at enkeltbarn, ved behov, får målrettet og systematisk hjelp. Barn som mottar spesialpedagogisk hjelp inkluderes på lik linje i barnegruppen og i det pedagogiske arbeidet.

2.3 Inkluderingsprosjektet 2020 – 2022:

Gjennom deltakelse i Inkluderingsprosjekt skal vi sette fokus på trygge og gode barnehage- og skolemiljø. Vi tar for oss lovverket og lærer mer om forebygging, avdekking og håndtering av mobbing. Målet er å videreutvikle praksis innen arbeidet med barnehagemiljø, mobbing

og andre krenkelser. Vi har deltatt på nasjonale og regionale samlinger med forelesninger og gruppearbeid. Mellom samlingene har vi arbeidet lokalt med aktuelle problemstillinger.

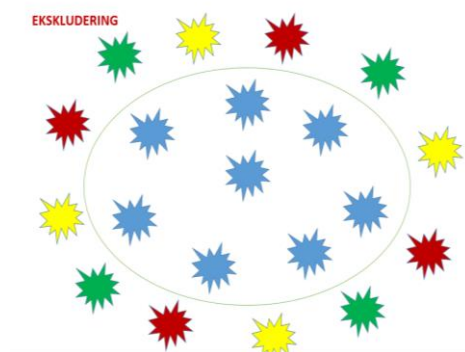
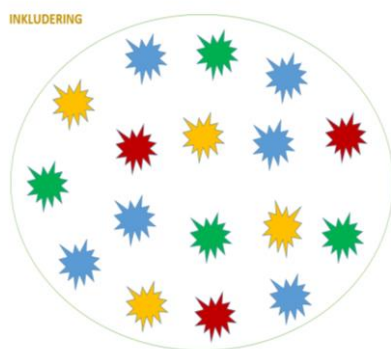
En viktig intensjon er å oppnå en varig praksisendring som når flest mulig, og kompetanseutviklingen skal derfor primært foregå i form av barnehagebasert kompetanseutvikling og arbeid i lærende nettverk. Det handler bl.a. om å få trent på regelverksanvendelse, ferdigheter og ha arenaer for å vurdere og reflektere over egen praksis. *Dette prosjektet har vært nyttig å delta i og en fin overgang til innføring av ny mobbelov.*

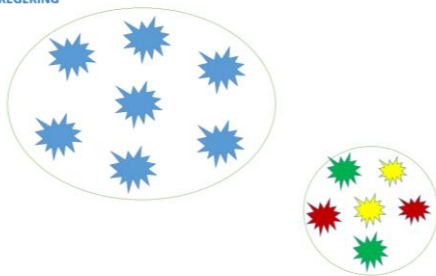
2.3.1 Hva er inkludering?

I et inkluderende miljø har alle sin naturlige plass i det faglige og sosiale fellesskapet.

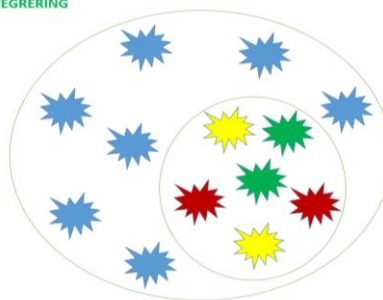
Inkludering handler om å tilpasse miljøet til mangfoldet blant barn og elever, og gi alle reell mulighet til å delta i det faglige og sosiale fellesskapet. Et inkluderende læringsmiljø verdsetter mangfold, noe som ifølge forskning er en helt nødvendig forutsetning for å skape et inkluderende læringsmiljø. I et inkluderende læringsmiljø har alle sin naturlige tilhørighet, og ingen betegnes som inkluderte. Høyre side av figuren under illustrerer inkluderende holdning; alle er forskjellige, men de hører likevel hjemme i fellesskapet.

SEGREGERING

INTEGRERING

2.4 Ny lov om barnehagemiljøet:

Januar 2021 fikk alle barnehagene et nytt regelverk for barnehagemiljøet, som har til hensikt å sørge for at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag. Med det nye regelverket innføres et mer systematisk tiltak i arbeidet mot bl.a. mobbing og krenkelser, og den nye lovendringen viser også til aktivitetsplikt som del av tiltaket. (Lov om Barnehager: § 42. *Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, aktivitetsplikt*) Alle barnehager skal systematisk og skriftlig følge opp barn ved tilfeller av mobbing i barnehagen.

Å jobbe med barn er et stort ansvar. En av mange oppgaver er å bidra til, og være oppmerksom på hvordan barna har det i barnehagen.

Hvordan oppdage at barn mistrives?

- Snakke med barna
- Være tilstedeværende sammen med barna.
- Se på barnets kroppsspråk og non-verbalt språk.
- Observer samtaler mellom barn.
- Barn forteller om noe som har skjedd.
- Endringer i atferd hos barn eller i barnehagegruppa

Alle barn er forskjellige og vil kunne ha ulike måter å uttrykke mistrivsel på. Noen barn blir stille og trekker seg tilbake i leken, mens andre gir tydelig beskjed når ting blir vanskelige.

2.5 Våre tre verdier – Trygghet, Omsorg, Glede: TOG

I vår barnehage har vi valgt Trygghet, Omsorg og Glede som våre verdier. Disse representerer grunnleggende verdier som vi baserer vårt pedagogiske arbeid på og synliggjør respekt for enkeltindivid samt samfunnet, ulike kulturer og trosretninger. Vi ønsker å møte barna på deres behov for tilhørighet og annerkjennelse og gi dem mulighet til å medvirke i felleskapet. Se også s.7 R.pl. 2017.

2.5.1 Trygghet

Alle barn har en hverdag preget av mye lek. Vi tilrettelegger for en forutsigbar hverdag hvor alle blir sett og hørt. Personalets samarbeid er preget av god kompetanse, samhandling og samskaping. Vi har ekstra fokus på trygghet og tilknytning i oppstartfasen i vår barnehage. Ved å føle en trygg tilknytning til personalet i barnehagen, tør barnet gå «ut i verden» å utforske og bruke seg selv og sine evner. Se mer under punktet 4.3

2.5.2 Omsorg

Alle barn inkluderes og får omsorg ut fra sine behov. Alle barn opplever å bli respektert og får den hjelp og støtte de trenger for å utvikle seg selv og bidra i egen og andres læring. Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Personalet forebygger og stopper uheldig samspillsmønstre, for å unngå utestengning og mobbing. Mer om omsorg under eget punkt 4.5.

2.5.3 Glede

Alle barn føler seg betydningsfulle og opplever et positivt samspill, lek og vennskap som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Glede er energi og positivitet som sprer god stemning. Gjennom glede kommer humor, latter og motivasjon. Se mer under punktet 4.8: Lek, humor og glede.

3. SATSNINGSOMRÅDET VÅRT: MUSIKK

Veien til livsglede, kommunikasjon og fellesskap.

Gjennom musikk skal barnehagen bidra til at barna bruker fantasi, skaperglede og kreativ tenkning, og bearbeider inntrykk og følelser. Sang og musikk er viktig i seg selv, men de er også viktige redskaper for å fremme inkludering, motorisk utvikling og

språkutvikling. Lek med musikk gir trygge rammer som skaper mestring og glede og nye vennskapsbånd, på tvers av alder, kulturforskjeller og spesielle behov.

3.1 Mål med musikken

- Å stimulere barnas musikkglede og videreutvikle deres musikalske anlegg.
- Å utvikle barnas evne til oppmerksomhet, konsentrasjon, iakttakelse, lytting, reaksjon, hensyn og samarbeid.
- Å styrke barnas selvtillit.
- Å utvikle barnas språk.
- Å utvikle barna emosjonelt og intellektuelt.
- Å utvikle barnas koordinasjonsevne, motorikk og motorisk bevissthet.
- Å utvikle barnas sangstemme.
- Å utvikle det estetiske og kreative hos barna.
- Å utvikle barnas melodiske og rytmiske sans.
- Å utvikle interessen for, og holdninger til musikk.

3.2 Hvordan vi bruker musikken

Musikk preger dagen vår og vi bruker musikken i alle deler av hverdagen; bl.a. i samling, på tur, ved stallebordet og i overgangssituasjoner. Vi har egen ryddesang, vår egen foreldremøtesang og barnehagesang. Vi har egne musikkinstrumenter ute. Barn liker å eksperimentere med klanger, lyder og rytmer. Ute oppfattes lyd mindre påtrengende, og barnas glede over den kan få friere tøyler.

3.3 «KOR GØY»

Vi har til og med et eget kor: KOR GØY! I koret opplever vi glede, mestring og samspill. Spenning og forventninger rundt det å opptre for andre gir mestringsfølelse og er en god erfaring å ha med seg. Vi øver hver fredag og har oppvisning hver gang vi har foreldrearrangement.

DET ER GØY MED MUSIKK!!

- musikk gir samhold og stimulerer den musikalske utvikling
- musikk gjør barnehagedagen lettere og skaper atmosfære
- musikk stimulerer kognitiv utvikling
- musikk gjør oss lykkeligere
- musikk har mange sjangre å utforske

- musikk er gøy
- musikk er lek

4. EIKEBERGET BARNEHAGE SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Eikeberget barnehage baserer sitt arbeid på bakgrunn av Lovverk og forskrifter nevnt i punkt 1 og 2. Barnehagen er en pedagogisk virksomhet i stadig utvikling. Vi er i en kontinuerlig prosess hvor vi forholder oss til endringer i samfunnet, syn på barn og ulike pedagogiske retninger samt lokale økonomiske føringer og justeringer. Vi må tenke nytt omkring vår egen virksomhet og være i forkant og fremtidsrettet. Dette krever at personalet er åpne for samskaping.

4.1: Vårt pedagogiske virke

Som nevnt i punkt 2, er vi opptatt av å møte barn som enkeltindivid og respektere dem for den de er, med den bakgrunn de har og i den livsverden de befinner seg i. Barn har ulike forutsetninger og erfaringer, og vi synliggjør den enkeltes plass i fellesskapet. Barn skal få kjennskap til at det finnes ulike måter å tenke handle og leve på. Vi, personalet, ønsker å drive vår virksomhet til det beste for barnet. Vi ledes etter positiv bekreftelse på barns adferd. Vi tror at dette er veien å gå for å få selvstendige, tilfredse barn med tro på egen læreevne.

4.2 De ansatte i Eikeberget barnehage

Positiv bekreftelse på barns adferd vil for oss si at vi gir oppmerksomhet til det vi vil ha mer av. Det vi ønsker mer av, oppmuntrer vi til. Slik blir hvert enkelt barn møtt som et selvstendig individ med mulighet for utvikling.

For å møte barna med anerkjennelse og respekt kreves det kompetente ansatte som er autonome i jobben. Vi er bevisste på ny forskning på barnehagefeltet og prøver å gjøre hverandre gode og har en autoritativ ledelsesform.

Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

I Eikeberget barnehage vil det si at for å kunne nå våre mål utfra vår visjon og våre verdier er den enkelte ansatte avgjørende.

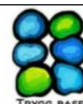
4.3 Voksen leders kultur.

Trygghetssirkelen blir introdusert til alle nye foreldre i Sola kommunes sine barnehager. Alle i personalet har gått på kurs om COS (Circle of Security – Trygghetssirkelen). I denne sirkelen er det de sterke, gode, kloke hendene som er oss personal – og foreldrene.

Trygghetssirkelen

Førelde med fokus på barnets behov

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

Tanken bak CoS er å forsøke å «lese» og forstå barnets sinnstemning og behov, for således å kunne møte barnet der «det er» - opp på sirkelen – klar for å utforske verden, eller nede på sirkelen – med behov for nærhet, trøst og kos. Når vi møter barnet på deres følelser og bekrefter at vi ser dem og forstår dem, kan vi hjelpe barnet best mulig i deres individuelle utvikling.

For å lære å bli gode nok voksne med «gode hender» har vi brukt «Marte Meo» som metode. I Marte Meo finner vi flere elementer som hjelper oss å se og forstå barnet der det er. Viktige elementer vi benytter er det å følge barnet, få felles fokus, bekrefte barnet og følelsene, samspills-inn toning og det å gi tid og ro.

I samarbeid med PPT Sola har vi også jobbet med en samværsmodell hvor vi som personal og foreldrene må fokusere på å være gode voksne ledere for barn. Det å være autoritative voksne. En autoritativ voksne vil si å være en imøtekommende, omsorgsfull voksen som har evne til innlevelse samtidig som han eller hun kan sette tydelige og klare grenser i samspill med barn. Les mer her: <https://laringsmiljosenteret.uis.no/barnehage/omsorg-lek-og-laring/voksenrollen/den-autoritative-voksenstilen-article117311-21097.html>

4.4 Aktuelle teorier

Barnehagevirksomheten er i stadig utvikling. Store tenkere og teoretikere preger fortsatt feltet, men etter det store paradigmeskiftet som kom for ca. tretti år siden har vi barna i sentrum, det kompetente barn som kan og har store muligheter til å utvikle seg uansett. Barna er mennesker allerede fra de er født, barndommen har en egenverdi nå, ikke bare når de blir eldre. (Human beings, not human becomings).

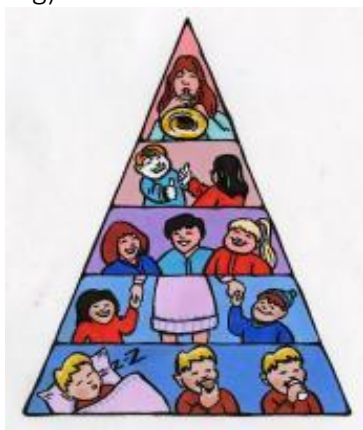
På bakgrunn av endringene som har skjedd innen pedagogikken, har vi gått fra å ha en instruerende, «ovenfra og ned» -holdning til å bli medlærende og utforskende sammen med barn. Vi er i stadig utvikling og vi lærer mens vi går.

Grunnlaget for vårt pedagogiske virke i Eikeberget, er påvirket av flere forskjellige teoretikere. Vi velger å presentere noen av disse nedenfor.

4.4.1 Maslow

Psykologen Abraham Maslow beskrev menneskers behov som en pyramide der de mest grunnleggende behovene kommer først. Ved hjelp av denne pyramiden viste han hvordan behovene styrer menneskers utvikling og motivasjon. Blir ikke de grunnleggende behovene dekket, vil heller ikke læring og utvikling kunne skje. Når mennesket kjenner at behov blir møtt, kan de bevege seg oppover i pyramiden og til sist nå selvrealisering (altså læring og utvikling).

1

2

4.4.2 Dewey

John Dewey var en amerikansk filosof, pedagog og psykolog. Han mente at det var av grunnleggende betydning at undervisning ikke skulle være belæring av døde fakta, men at ferdighetene og kunnskapen skulle integreres via aktiv handling «learning by doing». Dette elementet står sterkt hos oss. Vi vil at barn skal være medskaper og medlærere i sin hverdag i barnehagen og da tilrettelagt etter sin alder og modning.

¹ <http://ndla.no/nb/node/79731> - besøkt 21.01.16

² http://cdn-a.ndlap3.seria.net/sites/default/files/imagecache/Hovedspalte/images/img_maslows.jpg

4.4.3 Piaget

Sveitseren Jean Piaget var biolog, psykolog og pedagog, og hans teorier har påvirket pedagoger og norske barnehager i lengre tid. Som konstruktivist mente han at kunnskap ikke er overførbar (som i behaviorismen), men at den konstrueres på nytt i det enkelte menneskesinnet. Barnet konstruerer kunnskap gjennom egenaktivitet, men i interaksjon med omverden.

Piaget hevder at alt nytt vi står overfor, forstår vi ut fra det vi allerede kan. Han bruker begrepet skjema når han snakker om den erfaring vi har og den viten vi sitter inne med. Piaget mener det er naturgitt hos mennesket at vi organiserer tankeprosessene i det han kaller kognitive strukturer. Skjemaene er de kognitive strukturer som inneholder den erfaring, kunnskap og tenkemåter det enkelte menneske er i besittelse av.

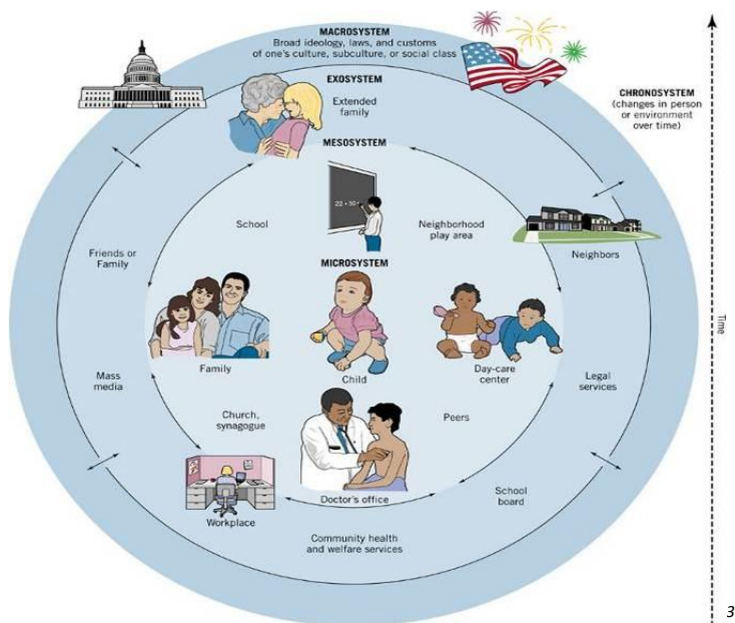
Vi bruker begrepet adaptasjonsprosess om hvordan læring og utvikling skjer. To viktige begreper i hans teori for å få økt innsikt er assimilasjon og akkomodasjon. Å assimilere fakta eller kunnskaper går ut på å fylle opp sitt kunnskapslager med nye ting på en passiv måte. Dette gir ingen ny innsikt. Læring i en slik forstand skjer først når du akkomoderer. Dette er en slags aha-opplevelse der du plutselig ser ting i et nytt og utvidet perspektiv. Læring skjer når du gjennomgår begge prosesser, først assimilere og så akkomoderer. Da tilpasses ny læring til det du allerede vet og vi får det man kaller for en adaptasjonsprosess.

4.4.4 Vygotsky

Den russiske psykologen Lev Semjonovitsj Vygotskys kjernetanke var at læring skjer gjennom dialog og samhandling med noen som er mer kompetente enn den som skal lære. Et sentralt pedagogisk prinsipp blir da å støtte barnet i dets bestrebelser på å nå sine mål. Dette må gjøres på en slik måte at barnet til slutt blir uavhengig av sin pedagog, og dette skal skje innenfor dets egne virksomheter. Pedagogens oppgave kan sammenlignes med et byggestil som rives ned etter bruk. Bygningen skal da kunne stå på egne bein. Stillaset skal være tilgjengelig for barnet når det er behov for det. For å forklare hvor læringsprosessene foregår opererer Vygotsky med noe han kaller utviklingszone. Denne sonen er området mellom to nivåer, hva individet kan godt og hva det nesten kan, altså er i ferd med å lære seg (aktuell sone og proximal sone).

4.4.5 Bronfenbrenner

Urie Bronfenbrenner, russer som tok sin psykologiutdannelse i USA, har utformet en sosialpsykologisk teori der han trekker frem hvordan barnet og omgivelsene, konteksten, er gjensidig påvirket av hverandre. Dette er svært relevant med tanke på hvor mye samfunnet har endret seg de siste ti årene. Det er fire nivåer Bronfenbrenner mener kan stilles opp for å forstå hvilken kontekst ethvert individ inngår i.

Vi har i vår region hatt en stor innflytning av fagpersoner fra mange deler av verden, hovedsakelig på bakgrunn av oljerelatert arbeid. Det at familier flytter bort/flytter hit gjør at deres sosiale nettverk også påvirkes. Endringer ellers i samfunnet er noe vi som barnehage må ta inn over oss. Vi møter press fra foreldre, omgivelsene, media/internett, tv om å ta inn nye tanker og tema og ikke minst pedagogiske ideer og verktøy. Barnehagen må være i endring og fornying, men må samtidig tenke over sine valg. Hva skal vi ta inn og hvorfor, hva skal forkastes som foreldet? Det er også viktig for oss med en løpende debatt om hva barnehagen skal stå for og hvorfor det er viktig for oss og for barna som går her. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

4.4.6 Bowlby

John Bowlby var en britisk forsker og teoretiker som studerte og videreutviklet Tilknytningsteorien. Trygghets sirkelen, se punkt 4.3, er linket til hans teori. Bowlbys teori ansees som den viktigste kunnskapen om hvordan vi forholder oss til behov for nærhet, omsorg og det å være trygg samtidig som man må forholde seg til utforsketrang og selvstendighetsønsker. Alle barn knytter seg til sine nære omsorgspersoner, men ikke alle slike tilknytningsrelasjoner er gode. Vår psykiske utvikling skapes og uttrykkes gjennom samhandling med andre mennesker. De erfaringer vi gjør, tar vi med oss videre i livet og i nye relasjoner. Blir vi møtt på våre behov, vil vår psykiske helse styrkes og gi oss tro på egne evner og stimulere til videre utforskning. Barn er avhengige av å bli møtt, sett, forstått mentalt for å kunne føle seg beskyttet og trygg nok til å utforske omverden. Kunnskap om tilknytning og utforskingstrang er spesielt viktig i oppstartsfasen i barnehagen og med eventuelle bytter i personalgruppen.

4.4.7 Merleau-Ponty

Fenomenologiens far, den franske filosofen Maurice Merleau-Ponty var opptatt av at alle mennesker har sin egen «livsverden». Mennesket er opptatt av hvordan det fremtrer og alle har et subjektivt syn på livet gitt ut fra dette. Små barn oppfatter, ifølge Merleau – Ponty, seg som en del av verden og verden som en del av dem. De er verden og verden er dem. De har en naturlig rolle i sin egen tilstedeværelse – de ER! Barna ser, sanser og tolker sin omverden – sin livsverden. For små barn er det naturlig å ta del i det som skjer, der de er. De persiperer sin omverden – de ser, tolker/ sanser og forstår uti fra sin forforståelse. Ut i fra den de er som subjekt, det individet man er, så må man oppleve å bli respektert og føle seg verdifull.

4.5 Omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Omsorg preger alle situasjoner i hverdagen i lek og læring, i stell, ved måltider og påkledning. Omsorg viser seg mellom voksne og barn, mellom barn – barn og mellom voksen – voksen. Gjennom at barna opplever omsorg, lærer de selv å gi omsorg til andre barn og voksne.

For oss i Eikeberget barnehage betyr omsorgs begrepet at hvert enkelt barn har behov for å bli sett og forstått. Barna skal føle seg trygge og ha nærhet til andre barn og de ansatte. Hvert barn skal bli anerkjent som den det er. Barnets behov skal bli møtt med respekt og åpenhet. De ansatte skal være bevisste på at de er gode rollemodeller for barna. De skal observere, hjelpe og støtte barna. De ansatte skal vise nestekjærlighet samtidig som de har klare rammer.

4.6 Læring

Barn er aktive og lærelysten, og lærer best gjennom egne erfaringer. Barnehagen skal tilrettelegge for læring og danning. Dette skjer i alle hverdagslige situasjoner og er knyttet til både lek og omsorg. Hos oss i Eikeberget oppfordrer og veileder vi barna til å bruke fantasi og kreativitet i leken, alene og sammen med andre. Kreativitet i lek fremmer læring og hjelper barnet til å forstå sammenhenger og dette kan utvide perspektivet for ny læring. Barna lærer av hverandre og av voksne de er i relasjon med. For oss er det sentralt at de voksne følger opp barnas nysgjerrighet og deres forskertrang. Det må være tid til undring og filosofering, ikke minst i her og nå situasjoner. Vi vil presentere ulike prosjekter, der vi gir barna rom til å kunne påvirke innholdet. Dette kan være i forhold til de ulike fagområdene, eller mer spesifikke områder som vi ønsker å gi barna kunnskap om, og erfaring med. Vi ønsker å skape et trygt og anerkjennende miljø, slik at barna utvikler respekt og toleranse for egne og andres ferdigheter og kompetanse, og er trygge nok til å spørre om det de lurer på. Vi motiverer barna til å øve på det de strever med. Vi ønsker at det enkelte barn skal oppleve mestring.

4.7 Danning

Barnehagen skal fremme danning for å lære barn å bli selvstendige individ i et demokratisk fellesskap. Mangfold og ulikheter skal løftes frem som grunnlag for utforskning og læring. Barna skal gjennom lek og samspill få uttrykke sine synspunkter og få mulighet til å utvikle egen etisk vurderingsevne og kritisk tenkning. Samhold og solidaritet skal fremmes for å

hjelpe barn å forstå behov for de verdier og normer som er viktige for felleskapet og samfunnet for øvrig.

4.8 Lek, humor og glede

Barnehagen legger til rette for et inkluderende miljø der alle barn får mulighet til å delta og oppleve mestringsfølelse. Personalet tar initiativ til lek samtidig som de veileder barn om leken medfører uheldige samspillsmønstre.

Vi har fokus på sosialkompetanse og viktigheten av å være en god venn. Gjennom trygghet og omsorg skaper vi et fellesskap hvor leken er lystbetont. Vi legger til rette for ulike typer lek og varierer på lekemateriell og skaper ulike lekemiljø. Vi benytter aktivt uteområdet og naturen rundt oss som vårt lekeareal.

Humor og latter hører ofte sammen. Barn benytter ofte begge fenomen i sin lek og sine aktiviteter som kommunikasjonsform. Barn som ler sammen, har ofte et felles fokus og en felles forståelse av leken. Trygge barn ler mye og de får plass til å utvikle humoren sin fra tidlig alder. Humor er en slags kulturell og sosial aktivitet.

Glede er en tilstand av lykke. Den er en individuell opplevelse og følelse. For oss blir det viktig å tilrettelegg slik at barn opplever en barnehagehverdag preget av lystbetonte aktiviteter og samspillsopplevelser. Mestringsglede, lekeglede, god omsorg og trygg tilknytning er gode indikatorer på lykke.

4.9 Den digitale hverdag

Digitale verktøy kan være en kilde til lek, kommunikasjon og innhenting av kunnskap. Vi er bevisste og utforskende som personal på dette området. Sammen med barna oppdager vi, og ser hvilke muligheter vi har i barnehagen. Vi kan finne musikk og sanger som vi kan høre, danse og synge til. IPad, PC og mobil brukes til å finne bilder og video av emner vi er opptatt av. Vi har noen «bee-booter» som vi har lært oss å kode samt en mini-robot. Det vil i løpet av kommende barnehageår også komme mer digitalt verktøy.

Det er fascinerende å se hvordan barn er interessert i en skjerm og digitale verktøy som helhet. I gode dataspill er barnet aktiv gjennom ulike utfordringer, og barnet får en mulighet til å oppleve glede, kreativitet og mestring. Programmering, ulike tegneprogram, bildefortellinger, små animasjonsfilmer eller musikkprogram gir barna slike muligheter. Vi er bevisste på at alle mennesker har ulike måter å lære på og vi vil støtte barnas lærelyst. Vi ønsker å gi barna en digital kompetanse slik at de kan i bruk digitale verktøy og medier på en kreativ, men også kritisk måte.

Vi tenker fremover for å være litt i forkant av det som kommer. Allerede fra 1. klasse i skolen, introduseres cromebook for barna og enkelte fag har ingen bøker. Fremtidens voksne må være kreative og vi «utdanner» allerede fremtidens voksne til jobber som kanskje enda ikke er oppfunnet.

Barn har rett til vern om sin personlige integritet. Et etisk perspektiv skal derfor ligge til grunn ved dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn, eksempelvis bilder o.l.

Personopplysninger skal behandles i samsvar med personopplysningsloven.

4.9.1 IST Direkte – vår hoved-digitale kommunikasjonskilde

IST Direkte forenkler den daglige kommunikasjonen mellom barnehage og hjemmet. IST er en attraktiv og fremtidsrettet tjeneste til innbyggerne. Den gir styrer en oversikt og analyse av

den daglige driften og har overtatt som den daglige informasjonskanal. Her finnes eksempelvis bilder, månedsbrev og annen dokumentasjon og beskjeder som før lå på barnehagens nettside.

For å få til et mest mulig effektivt system, er vi avhengige av at dere foreldre er aktive på portalen. Dere må melde inn fravær, sykdom, ferier etc. Vi benytter også IST til påmelding til foreldremøter, dugnad osv.

5. PROGRESJONSPLAN

Progresjon i barnehagen handler om å legge forholdene til rette sånn at hvert enkelt barn- og barnegruppen- får en jevn utvikling. Barnas forutsetninger, ønsker og behov forandrer seg hele tiden, og barnehagens pedagogikk må følge denne utviklingen. Kravene til personalet er mange, men barna viser vei. Progresjon i barnehagen handler derfor om utvikling både for det enkelte barn og for barnehagen som læringsmiljø. Progresjon står mer sentralt i den nye rammeplanen enn tidligere. Se mer s. 44 R.pln 2017

6. BARNES MEDVIRKNING

Gjennom å medvirke i egen hverdag får barna med seg en viktig kompetanse som de garantert får nytte av resten av livet. En kompetanse som gir dem kunnskap om samarbeid og samtidig ivareta egne behov. Begge deler er viktig for å kunne ta være på seg selv og samtidig være en del av et fellesskap. Vi påpeker at medvirkning er noe helt annet enn å bestemme og la barna gjøre som de vil. Se mer s.27 R.pl.

7. FORELDRESAMARBEID

Barnehagen har plikt til, men også nytte av å samarbeide med foreldrene. Samarbeidet går for seg både på gruppe – og individnivå. Samarbeidet med foreldrene til det enkelte barn, handler om å utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til barnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Begge parter kan ha nytte av å utveksle denne kunnskapen.

Foreldresamtaler kan også være en fin anledning til å komme med tilbakemeldinger på det pedagogiske arbeidet i barnehagen. På denne måten har foreldre en reel mulighet til å påvirke og bidra. Sola kommune har en egen plan for 1.samtale med nye foreldre.

8. Å BEGYNNE I BARNEHAGEN OG ANDRE OVERGANGER

Vårt mål er at alle barn skal få en trygg og god tid i barnehagen. Vi legger vekt på at barna og foreldrene skal oppleve trygghet og tillit i forhold til voksne, barn og barnehagens omgivelser. Her hos oss ønsker vi at alle barn skal få mulighet til å bli den beste av seg selv.

8.1 Tilvenning av nye barn i barnehagen

Tilvenningstiden i barnehagen er en viktig og krevende tid for barnet som skal begynne. Også for foreldrene er dette en krevende tid, det er et helt nytt system og hverdag å forholde seg til. Trygge og fornøyde foreldre gir trygge og fornøyde barn. Det er mye nytt å forholde seg til, både mennesker og omgivelser. Vi ønsker at tilvenningen skal bli så god som mulig, og vi setter barnets beste i sentrum. Vi forventer at foreldrene tar med barnet på besøk i barnehagen mange ganger før den faktiske oppstarten i august. Vi foreslår besøk på utelekeplassen når barnehagen er stengt, eller i åpningstiden. Hils på personal og barn. Det er

forskjell på hvor lang tid en tilvenningsperiode varer, dette vil variere fra barn til barn. Men det tar tid å bli kjent både for barn og foreldre. Fra og med midten av mai, har vi besøksordninger for de nye barna og foreldrene som skal starte hos oss i august. Vi starter med et foreldremøte for nye foreldre hvor de får den første informasjonen fra barnehagen samtidig som de møter de andre voksne og barna som skal starte i barnehagen. Da får de kontakt informasjon til den pedagogiske lederne barnet skal starte hos. Dette gir trygghet og er en god start for et godt samarbeid. På denne måten får barnet tid til å bli kjent med barnehagen og utvikle relasjon til personalet. Målet er at barna på denne måten skal knytte bånd seg imellom, og at foreldrene skal bli kjent med andre foreldre.

8.2 Overganger innad i barnehagen

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.

Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.»

Rammeplan for barnehager 2017 s. 33

I Eikeberget barnehage har vi hele året felles frokost på kjøkkenet. Dette medfører at alle barna har muligheten til å treffe alle i personalet i barnehagen. I ferier med færre barn og voksne i barnehagen, blir avdelinger slått sammen. Da får barna være på andre avdelinger og med andre i personalet samtidig som de er med sine trygge personal. Fra og med midten av mai, har vi besøksordninger fra liten til stor avdeling og for de som skal begynne på skolen er det egne rutiner.

8.3 Overgang barnehage-skole

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Rammeplan for barnehagen, 2017.

I Eikeberget barnehage deltar de eldste barna i en gruppe som heter Eikenøttene. Dette er en slags førskoleklubb, som skal psykisk og fysisk forberede barna på skolestart neste høst. Gjennom hele det siste barnehageåret vil vi gi barna en basiskompetanse slik at de kan møte nye utfordringer på en best mulig måte. Dette er blant annet aktiviteter som innebærer skapende, estetisk virksomhet. Her får barna mulighet til å utvikle egen kreativitet, oppleve mestring og det sosiale fellesskapet i kreative prosesser. Barna får i tillegg utvikle sine finmotoriske ferdigheter gjennom å prøve ulike male og tegne teknikker. Trening i å motta

informasjon i gruppe, og utføre konkrete oppgaver i ulike situasjoner. Eksempler på aktiviteter kan være: regel leker, være i fokus, forholde seg til gitte regler, vente på tur, samarbeid. Aktiviteter som krever bruk av språket; tørre å stå frem med egne tanker og meninger. Matematiske og språklige begreper gjennom lek. Vi ønsker et trygt læringsmiljø, hvor det er rom for at barna får uttrykke sin egen individualitet. Vi motiverer barna til å opptre støttende og oppmuntrende overfor hverandre.

Mål:

- Styrke barnas vennskap og fellesskapsfølelse.
- Styrke barnas selvoppfatning og nysgjerrighet.
- Videreutvikle barns ønske om å lære, slik at de kan tilegne seg grunnleggende ferdigheter og begreper som gir dem motivasjon for å begynne på skolen.
- Gi barna kunnskaper om hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.
- Begynnende lese- og skriveopplæring.

Fra rammeplanen s. 33: Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagens fagområder er i stor grad de samme fag som barna senere vil møte i skolen. Det er 7 fagområder i Rammeplanen. Fagområdene gjenspeiler områder som har særs interesse og egenverdi for barn i barnehagealder. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjert og bidra slik at arbeidet kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Arbeidet skal preges av å være et lærende felleskap der ulike meninger og uttrykk verdsettes. Mer side 47 -57 R.plan.

9.1 Kommunikasjon, språk og tekst

Språket er et viktig kommunikasjonsmiddel for å fremme tenkning og læring. Vi leser for barna, tuller med språket, bruker rim og regler, synger og benevner ting i hverdagen. Å utvikle et godt språk anses som en sentral del av barns utvikling. Både den verbale og nonverbale kommunikasjonen er sentral for å utvikle et rikt språk.

9.2 Kropp, bevegelse, mat og helse

Det er nær sammenheng mellom lek, barns kroppsbeherskelse og en god helse. Gjennom måltidene legger vi til rette for et sunt og variert kosthold ut i fra de forutsetningene vi har. Vi legger også vekt på god hygiene. Barns kontakt med andre starter ofte med kroppslige signaler. Vi inspirerer barna til å søke fysiske utfordringer gjennom tilrettelegging av miljøet. Det å gå på turer og tilbringe tid ute i barnehagen er en viktig del av vår hverdag.

Barnehagen skal som samfunnsinstitusjon ha en forebyggende sosial funksjon og bidra til å fremme livsglede, livsmestring og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Barnas fysiske og psykiske helse skal ivaretas og man skal ha mulighet til hvile og avslapping i løpet av dagen.

9.3 Kunst, kultur og kreativitet.

De estetiske fagene gir barna glede, mestring og opplevelser. Barna bruker sine sanser og ulike uttrykksmåter gjennom å få erfare forskjellige formingsmateriell og ulike metoder. Vi overfører kulturtradisjoner som det å lage gaver til jul og pynt til påske. Vi legger vekt på prosess, ikke produkt.

Musikk, dans og drama er en viktig del av dette fagområdet. Vi har tett samarbeid med kulturskolen. Å være sammen om kulturelle opplevelser og å gjøre eller skape noe felles bidrar til samhørighet. Det er viktig å se hele mennesket, med de muligheter de har til å uttrykke seg.

9.4 Natur, miljø og teknologi

Vi motiverer barna til å undre seg, eksperimentere og systematisere, i tillegg til at vi samtaler om hvordan det som omgir oss henger sammen og virker. På turer i skogen og på oppdagelsesreiser på uteområdet vårt så er det rom for opplevelser og undring. Vi studerer alt fra hundebæsj, snegler, skrukke troll vi finner under steiner, søppel, forråtnelse og til vannet som fryser til is. Barn og voksne skal inspirere hverandre til å utforske naturens mangfold. Vi reflekterer og samtaler også om hvordan vi kan ta vare på naturen. I hverdagen driver vi enkel kildesortering sammen med barna samt at vi sår og høster grønnsaker i mindre skala. Barnehagen skal bidra til at barn får fokus på, og kunnskap om hvordan ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Personalet skal hjelpe barna til å forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden og fremme verdier som fører til bærekraftig utvikling både lokalt, nasjonalt og globalt.

9.5 Antall, rom og form

Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barn sin matematisk kompetanse. De voksnes oppgave blir å styrke og støtte opp under barnas nysgjerrighet, matematikkglede og lyst til å utforske matematiske sammenhenger. Vi bruker matematiske begreper i hverdagen; større enn, mindre enn, hvor mange, hvor stor, hvilken form m.m. Slike begreper kommer inn i sanger, samtaler, rim og regler og litteratur. I tillegg kan vi bruke spill, klosser og annet materiale som inneholder kategorisering, sortering og lignende. Vi vil bruke digitale verktøy for å kunne stimulere interessen for antall rom og form.

9.6 Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme vår måte å oppfatte verden og mennesker på, og preger våre verdier og holdninger. Norge er i dag et flerkulturelt samfunn og barnehagen skal derfor reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen. Vi ønsker å se på ulikheter som en ressurs for fellesskapet. Vi må gi rom for undrende samtaler, la barna filosofere over emner de lurer på og spørsmål som dukker opp. Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk. Det skal være plass for en åndelig dimensjon i barnehagen som må brukes som utgangspunkt for dialog og respekt for mangfold. Barnehagen markerer de kristne høytidene jul og påske. Foreldre som ikke ønsker at sine barn skal delta i dette, kan reservere seg.

9.7 Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal gi barna et grunnleggende bilde av det samfunnet vi lever i, våre rettigheter og plikter. Vi legger vekt på felles kulturelle opplevelser og markerer blant annet FN-dag, Samenes dag, 17.mai osv. Vi bruker biblioteket, solrommet og samarbeider tett med kulturskolen. Når vi er på tur, trener vi på blant annet på hvordan vi skal opptre i trafikken. Vi samtaler med barn om hva vi ser og finner i vårt umiddelbare nærrområde. Vi er omringet av både skog, fjell, jorder med husdyr og flytrafikk. Vi lærer barn gode vaner med tanke på å ta vare på naturen, så som å rydde etter oss.

10. PLANLEGGING OG VURDERING

10.1 Planlegging

For å realisere Rammeplanen, må vi tenke og handle systematisk i vårt pedagogiske arbeid. Planleggingen vår bidrar til progresjon og kontinuitet. Vi har utarbeidet en progresjonsplan som sikrer kvalitet på dette området. Våre overordnede planer drøftes med foreldre via FAU/SU hver vår, for å sikre medinnflytelse.

En av våre viktigste metoder for å gjennomføre god planlegging er å være deltakende, lyttende og observerende i barnegruppen. Våre planer er basert på kunnskap om barns trivsel og allsidig utvikling både individuelt og i gruppe. Valg av arbeidsformer tilpasses barns alder og modenhet basert på observasjoner, refleksjoner og samtaler med barn og foreldre. Gjennom observasjoner og planlegging kan vi få en hensiktsmessig bruk av barnehagen menneskelige og materielle ressurser. Vi bruker avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager til å planlegge det pedagogiske innholdet i barnehagen. I tillegg har vi felles personalmøter der vi diskuterer og reflekterer rundt ulike pedagogiske tema.

10.2 Vurdering og dokumentasjon

Systematisk vurderingsarbeid legger grunnlaget for kvalitetsutvikling i barnehagen vår. På bakgrunn av dette arbeidet kan barnehagens mål, innhold, oppgaver og kvalitet diskuteres og videreutvikles. Vurdering skjer både i formelle og uformelle situasjoner. Planlegging og gjennomføring av planer er grunnlaget for arbeidet vårt. Gjennom vurdering, refleksjon og dokumentasjon forbedrer og endrer vi planene og er stadig i utvikling.

Dokumentasjon er en del av det pedagogiske arbeidet. Vår dokumentasjon blir gjort gjennom skriftlige planer, dagrapporter og bilder. Barna får bidra i dokumentasjonsarbeid. Eksempler kan være; barnesamtaler, barnas egne uttrykk i form av ulike utstillinger, lagning av eventyr / tegninger og barnas egne refleksjoner rundt en fortelling/eventyr/opplevelse. I tillegg utarbeides det ukeplaner/månedsbrev, årsplaner og handlingsplan. Digitale verktøy er en viktig del av vårt dokumentasjonsarbeid. Vi anser likevel den daglige kontakten mellom barna og personalet, og mellom foreldre og personalet som det mest grunnleggende for vår dokumentasjon og vurdering.

Vurderinger om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling skal dokumenteres når det er nødvendig for å gi barnegruppen og enkeltbarn et tilrettelagt tilbud. Det kan gi grunnlag for å tilpasse og videreutvikle det pedagogiske arbeidet. Barn har rett til vern om sin personlige integritet. Et etisk perspektiv skal derfor ligge til grunn ved dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn. Personopplysninger skal behandles i samsvar med personopplysningsloven. Med behandling av personopplysninger menes all innsamling, registrering, sammenstilling, lagring og utlevering av opplysninger og vurderinger som kan knyttes til en enkeltperson. Dersom barnehagen skal utlevere personopplysninger om barnet til andre instanser og det ikke foreligger lovhjemmel, må foreldrene samtykke til dette. Kravet om samtykke fra foreldrene gjelder for eksempel ikke i tilfeller der personalet deler personopplysninger med barnevernet for å oppfylle opplysningsplikten i barnehageloven § 22. Foreldre har rett til å se og få utlevert dokumentasjon om egne barn, og til å få slettet eller korrigeret opplysninger som er feilaktige eller misvisende.

11. SAMARBEIDSPARTNERE

Barnehagen samarbeider med ulike instanser i kommunen/fylket til barnets beste.

Eksempelvis:

- P.P.T (Pedagogisk Psykologisk Tjeneste)
- Avdeling oppvekst
- Barnevernet
- Kulturskolen
- Helsestasjon
- Fysio- og ergoterapi
- Skoler
- Andre barnehager i kommunen
- Senter for styrka barnehagetilbud
- Private barnehager

12. PÅ NETTSIDEN VÅR KAN MAN FINNE

For mer informasjon se Eikeberget barnehage og Sola kommune sine nettsider:

<https://www.sola.kommune.no/eikeberget-barnehage/>

<https://www.sola.kommune.no/>

13. LOVVERK OG NETTRESSURSER:

Lov om barnehager: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Rammeplan for barnehager:

<https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

Den gode Solabhg Sola komunes nettsider etc, kvalitetsplan.....

<https://www.sola.kommune.no/f/p1/ib1be3447-6477-45d8-94cd-cbd735c42751/kvalitetsplan-barnehage-2017-2021.pdf>